

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 227/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Mgr. Martina Bereca, advokát s.r.o.**, Landererova 7866/12, Bratislava, zastúpeného Mgr. Andrejom Gedaiom, advokátom, Landererova 7866/12, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. 4Csp/22/2024-600 z 24. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv s slobôd (ďalej len „listina“) práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označeným uznesením všeobecného súdu o uložení poriadkovej pokuty. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a uplatňuje si aj nárok na náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sťažovateľ je v postavení právneho zástupcu žalobkyne, ktorá sa na mestskom súde domáha zaplataenia 28 833,91 eur od žalovanej z titulu neuhradenej odmeny ako advokátky za poskytnuté právne služby. Na pojednávaní sťažovateľ ako právny zástupca žalobkyne začal v rámci výsluchu klásť žalovanej otázky, tento výsluch žalovanej bol prerušený zákonnou sudkyňou, ktorá uznesením

ukončila kladenie otázok sťažovateľom z dôvodu, že sa netýkali predmetu konania. Sťažovateľ proti uvedenému postupu zákonnej sudkyne protestoval a nechal zaprotokolovať, že ešte chcel do zápisnice uviesť súhrn 60 otázok, ktoré chcel položiť žalovanej, čo mu nebolo umožnené. Na to bolo vyhlásené uznesenie, ktorým súd sťažovateľovi ako právnemu zástupcovi uložil povinnosť, aby do desiatich dní od tohto pojednávania predložil súdu (a zároveň zaslal žalovanej) všetky otázky, ktoré plánoval položiť žalovanej na tomto pojednávani.

4. Mestský súd vydal 24. novembra 2025 napadnuté uznesenie, ktorým uložil sťažovateľovi poriadkovú pokutu 300 eur podľa § 102 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľ si nesplnil súdom uloženú povinnosť predložiť súdu a zároveň zaslať žalovanej otázky, ktoré plánoval položiť na pojednávani konanom 10. novembra 2025, a žiadnym spôsobom svoju nečinnosť neospravedlnil. Týmto omisívnym konaním sťažovateľ podľa mestského súdu výrazne sťažil postup v konaní, v dôsledku čoho vznikajú zbytočné prietahy.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v sťažnosti opisuje priebeh dotknutého pojednávania, pričom namieta, že ukončeniu výsluchu žalovanej predchádzala diskusia so zákonnou sudkyňou, kde bol upozornený, že bude ukončený výsluch žalovanej, ak jej bude klásť otázky nesúvisiace s predmetom konania, voči čomu sa ohradil, avšak súd následne nepripustil ďalšiu otázku sťažovateľa, pričom túto skutočnosť ani dôvody nepripustenia otázky nezaprotokoloval a bez ďalšieho vysvetlenia pristúpil k vyhláseniu uznesenia, ktorým ukončil výsluch. Následne uložil sťažovateľovi povinnosť písomne predložiť otázky súdu a rovnako zaslať ich žalovanej do desiatich dní od pojednávania.

6. Sťažovateľ považuje postup súdu za nesprávny, podľa jeho názoru súd nebol oprávnený ukončiť výsluch z dôvodu, že bola položená nesúvisiaca otázka. Pokiaľ bola otázka nesúvisiaca, tak ju nemal pripustiť a ďalej pokračovať vo výsluchu. V reakcii na predčasné ukončenie výsluchu sťažovateľ požiadal o protokoláciu približne 60 otázok, ktoré chcel položiť žalovanej, čomu zákonná sudkyňa nevyhovela a uložila mu uznesením povinnosť predložiť ich písomne do desiatich dní od pojednávania, ktoré však bolo odročené na neurčito. Sťažovateľ v posledný deň lehoty na predloženie otázok súdu doručil súdu podanie, v ktorom uviedol ako právny zástupca žalobkyne, že žalobkyňa nesúhlasí s tým, aby boli súdu a žalovanej zaslané otázky písomne vopred, pred jej výsluchom. Zároveň v podaní žiadal aj o opravu zápisnice, keďže táto nebola zhodná so zvukovou nahrávkou z pojednávania.

7. Sťažovateľ namieta, že zákonná sudkyňa v rozpore s Civilným sporovým poriadkom a neoprávnenne ukončila kladenie otázok sťažovateľa žalovanej, nerozhodla o námietkach sťažovateľa k položeným otázkam a odoprela právo žalobkyni položiť v rámci výsluchu žalovanej všetky zamýšľané otázky. Podľa neho uloženie povinnosti doručiť otázky písomne je v rozpore so i) zásadou rovnosti zbraní v kontexte skutočnosti, že právnomu zástupcovi žalovanej toto právo uprené nebolo, ii) ústnosti a priamosti, čím bola zmarená účelnosť a bezprostrednosť priameho výsluchu na pojednávani. Podľa jeho názoru on nemohol vytvoriť zbytočné prietahy v konaní, keďže nie je stranou v konaní a doručil nesúhlas žalobkyne s predložením písomných otázok

žalovanej vopred. Odôvodnenie napadnutého uznesenia o poriadkovej pokute považuje za nedostatočné a arbitrárne, keďže súd nevysvetlil, akým spôsobom mal údajne výrazne sťažiť postup súdu a vytvoriť zbytočné prietáhy. Naopak, sťažovateľ namieta, že súd nesprávnym postupom zapríčinil prietáhy v napadnutom konaní. Postup súdu, ktorý mu uložil povinnosť vopred písomne položiť otázky žalovanej, nemá oporu v Civilnom sporovom poriadku, je nelegitímny a nelogický, podobne ako aj uloženie poriadkovej pokuty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práv sťažovateľa namietaným uzneseným mestského súdu, ktorým mu bola v civilnom sporovom konaní uložená poriadková pokuta.

9. Ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti už vyslovil právny názor, podľa ktorého rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty je v zásade spôsobilé neprípustným spôsobom zasiahnuť do základných práv a slobôd účastníkov konania, a preto takéto rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu z hľadiska rešpektovania zásad spravodlivého procesu vo všetkých jeho aspektoch (podobne I. ÚS 41/2015). Na rozhodovanie súdov o uložení pokút sú primerane kladené požiadavky, ktoré sú vyvoditeľné zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Znamená to predovšetkým to, že takéto rozhodnutie musí mať zákonný podklad a nemôže byť prejavom svojvôle. Požiadavka riadneho odôvodnenia je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov a vylúčiť svojvôľu, lebo len vecne správne (zákonu zodpovedajúce) rozhodnutie a náležite, t.j. zákonom požadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie napĺňa ústavné kritériá, vyplývajúce preň z ústavy a dohovoru či listiny (podobne I. ÚS 327/2010, IV. ÚS 562/2018, I. ÚS 332/2022).

10. Požiadavka riadneho odôvodnenia však nemusí spĺňať prísne štandardy odôvodnenia v merite civilnej alebo trestnej veci. Ústavný súd už uviedol, že z rozhodovacej praxe všeobecných súdov vyplýva, že rozsah odôvodnenia uznesenia sa vždy spravuje povahou veci a charakterom, resp. významom uznesenia. Uznesenia, ktoré upravujú len procesný postup pri vykonávaní dôkazov alebo ktorými sa pripravuje súdne konanie, prípadne ukladá poriadková pokuta, stačí odôvodniť len stručne, ak odôvodnenie zákon vôbec vyžaduje (IV. ÚS 456/2023, I. ÚS 193/2025).

11. Rozhodovanie o poriadkových pokutách (procesné rozhodnutia) pred všeobecnými súdmi patrí jednoznačne do výlučnej kompetencie všeobecných súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (porov. bod 18 uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 152/2017 z 24. februára 2017, publikovaného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 57/2017). Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom zmysle, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym

dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 532/2017).

12. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je nespochybniteľne zrejmé, aké konanie sťažovateľa bolo poriadkovou pokutou postihnuté, a to opisom uloženej povinnosti s časovým vymedzením, konštatáciou jej nesplnenia bez uvedenia závažných dôvodov, ako aj ich podradením pod právnu normu [§ 102 ods. 1 CSP, implicitne podľa písm. a) nesplní povinnosti uloženej súdom a neospravedlním svoju nečinnosť v konaní včas a vážnymi okolnosťami]. Súd považoval nesplnenie uloženej povinnosti za výrazné sťaženie postupu v konaní, čím došlo k zbytočným preťahom.

13. Opodstatnenosť ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prichádza pri preskúvaní ústavnosti rozhodnutia všeobecného súdu o uložení poriadkovej pokuty do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd, alebo tiež v prípadoch absencie primeraného odôvodnenia tohto rozhodnutia všeobecným súdom (III. ÚS 152/2017, I. ÚS 686/2022).

14. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia mestského súdu a opisu skutkových okolností je zrejmé, za aké nesplnenie jemu uloženej povinnosti bez relevantného ospravedlnenia bol sťažovateľ sankcionovaný poriadkovou pokutou. Závery konajúceho súdu preto ústavný súd nepovažuje za prejav excesu alebo arbitrárneho výkladu aplikovanej právnej normy.

15. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa nesprávneho procesného postupu v rámci výsluchu svedkyne, ústavný súd konštatuje, že tieto jednak neospravedlňujú nesplnenie uloženej povinnosti sťažovateľom a jednak vyznievajú nepresvedčivo v kontexte skutočnosti, že ich chcel sám v rámci pojednávania zaprotokolovať, čo mu umožnené nebolo.

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že z argumentácie sťažovateľa obsiahnutej v ústavnej sťažnosti nevyplývajú ústavne relevantné dôvody, ktoré by spochybňovali ústavnú konformitu napadnutého uznesenia mestského súdu o uložení poriadkovej pokuty, a to vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jeho práva vlastníť majetok a na pokojné užívanie majetku, ktorého porušenie namietal z totožných dôvodov. Odmietol preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre zjavnú neopodstatnenosť.

17. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných preťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny napadnutým uznesením mestského súdu, ústavný súd konštatuje, že petit sťažnosti je v tejto časti nevykonateľný a zmaťochý. Považoval za nadbytočné odstraňovať tento nedostatok sťažnosti osobitnou výzvou, a to z dôvodu, že sťažovateľ nie je stranou v konaní, a teda nie je v tomto konaní nositeľom tohto práva (nejde o jeho vec) a, navyše, *prima facie* celková dĺžka napadnutého konania je krátka. Vychádzajúc z uvedeného, je potrebné konštatovať, že neexistuje príčinná súvislosť medzi namietaným

porušením práva sťažovateľa a napadnutým postupom súdu v napadnutom konaní, preto ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2026

Peter Molnár
predseda senátu